

54.

Na osnovu člana 49 stav 6 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list RCG", broj 80/05 i "Službeni list CG", broj 73/08) Vlada Crne Gore na sjednici od 24. decembra 2009. godine donijela je

UREDBA

O NAČINU I POSTUPKU PRIJAVE STAVLJANJA VOZILA NA TRŽIŠTE, OSNIVANJA SISTEMA PREUZIMANJA, SAKUPLJANJA I OBRADE OTPADNIH VOZILA I RADA TOG SISTEMA

("Sl. list Crne Gore", br. 09/10 od 19.02.2010)

Predmet uredbe

Član 1

Ovom uredbom uređuje se način i postupak prijave stavljanja vozila na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadnih vozila i rada tog sistema u cilju smanjenja količina odstranjenih otpadnih vozila, njihovom preradom, ponovnom upotrebom i recikliranjem, radi zaštite životne sredine.

Primjena uredbe

Član 2

Ova uredba primjenjuje se na otpadna vozila sljedećih kategorija:

- M1 - vozila za prevoz putnika sa najviše osam sjedišta pored sjedišta vozača,
- N1 - vozila za prevoz tereta sa najvećom dozvoljenom masom do 3.5 tona (uključujući 3.5) i
- L5 - vozila sa tri točka, čija je zapremina motora veća od 50 cm³ ako je motor sa unutrašnjim sagorijevanjem, i/ili im je najveća konstruktivna brzina veća od 45 km/h.

Ova uredba primjenjuje se i na neupotrebljive ili odbačene sastavne djelove motornih vozila, uključujući električnu i elektronsku opremu vozila iz stava 1 ovog člana, koji nastaju kod održavanja i opravke vozila, osim djelova koji se koriste za dalju preradu ili odstranjivanje i to:

- otpadnih automobilskih guma,
- otpadnih baterija i akumulatora i
- otpadnih ulja.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeće značenje:

1. obrađivač otpadnih vozila je pravno lice koje ispunjava uslove propisane Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni list RCG", broj 80/05 i "Službeni list CG", broj 73/08);
2. postrojenje za obradu je postrojenje u objektu ili u dijelu objekta koje je opremljeno za obradu otpadnih vozila;
3. usitnjavanje je lomljenje otpadnih vozila na djelove ili njihovo usitnjavanje radi dobijanja otpadnih metala koji se mogu ponovo koristiti;
4. otpadno vozilo je uništeno ili odbačeno, odnosno napušteno motorno vozilo čiji je rok upotrebe istekao zbog oštećenja, odnosno starosti ili drugih razloga u skladu sa zakonom;
5. obrada otpadnih vozila su aktivnosti koje se sprovode nakon preuzimanja otpadnog vozila u postrojenje za obradu radi odstranjivanja materijala i sastavnih djelova koji sadrže opasne materije, rastavljanja vozila, rezanja, usitnjavanja sastavnih djelova i dalje prerade, usitnjavanja i odstranjivanja otpada, presovanja i rezanja određenih sastavnih djelova radi lakšeg transporta;
6. odstranjivanje otpadnih vozila je postupak pripreme vozila i njihovih sastavnih dijelova za preradu i odstranjivanje;
7. ponovna upotreba otpadnih vozila je postupak kojim se sastavni djelovi otpadnih vozila daju na ponovno korišćenje;
8. proizvođač otpadnih vozila je pravno ili fizičko lice, koje je vlasnik otpadnog vozila ili kod kojeg zbog vršenja djelatnosti, pružanja usluga ili sopstvenih radnji stalno ili povremeno nastaju, kao otpad, sastavni djelovi vozila;
9. prethodna prerada otpadnih vozila je postupak koji obuhvata prethodnu obradu otpada po postupcima R12 i R13 u skladu sa propisom o klasifikaciji otpada i postupcima njegove obrade;
10. sprječavanje zagađenja životne sredine je preduzimanje mjera, radi smanjenja opasnosti od otpadnih

vozila i njihovih djelova za životnu sredinu;

11. prijemno mjesto je objekat ili prostor u objektu, koje je namijenjeno za preuzimanje otpadnih vozila od proizvođača otpada i privremeno skladištenje radi predaje u postrojenje za obradu;
12. proizvođač motornih vozila je pravno lice koje proizvodi motorna vozila, ovlašćeni predstavnik proizvođača motornih vozila u inostranstvu, ovlašćeni uvoznik motornih vozila ili uvoznik polovnih motornih vozila radi njihovog stavljanja u promet;
13. recikliranje otpadnih vozila je ponovno korišćenje otpadnih djelova i materijala u proizvodnom procesu za istu namjenu, osim u svrhu energetske prerade;
14. energetska prerada je korišćenje zapaljivog materijala iz otpadnih vozila za proizvodnju energije, sagorijevanjem istovremeno sa drugim otpadom i bez njega, radi dobijanja toplotne energije;
15. staro vozilo je vozilo proizvedeno prije više od 25 godina, koje je očuvano i tehnički održavano u ispravnom stanju i koje se zbog njegovog tehničkog značaja po pravilu ne koristi u svakodnevnom prevozu (old-timer).

Izuzeci

Član 4

Otpadnim vozilom u smislu ove uredbe ne smatraju se:

1. staro vozilo,
2. motorno vozilo koje nije registrovano manje od 12 mjeseci, u skladu sa propisima kojima se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima, ukoliko vlasnik motornog vozila, obezbijedi njegovo privremeno skladištenje na način kojim se ne prouzrokuje štetni uticaj na životnu sredinu, i
3. motorno vozilo koje nije registrovano duže od 12 mjeseci u skladu sa propisima kojima se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima, ukoliko je vlasnik motornog vozila, obezbijedio njegovo privremeno skladištenje tako da je motorno vozilo suvo bez tečnosti i bez akumulatora.

Privremenim skladištenjem motornog vozila iz stava 1 tačke 2 ovog člana, smatra se skladištenje motornog vozila koje se nalazi na parkingu, namijenjenom za parkiranje motornih vozila, ili prostoru koji je namijenjen za garažiranje motornih vozila, ili nekoj drugoj površini sa čvrstom podlogom, na kojoj je uređen odvod otpadnih voda.

Privremenim skladištenjem iz stava 1 tačke 2 ovog člana, smatra se i privremeno skladištenje motornog vozila kod lica koje je preuzelo motorno vozilo, zbog njegove prodaje drugom licu ili popravke.

Privremenim skladištenjem, iz stava 1 tačke 3 ovog člana, smatra se i skladištenje motornog vozila u zatvorenom i pokrivenom prostoru u objektu ili dijelu objekta koji je namijenjen za garažiranje vozila.

Prijava stavljanja motornih vozila na tržište

Član 5

Prijava stavljanja vozila na tržište vrši se u skladu sa članom 7 Uredbe o kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom ("Službeni list CG", br. 11/09 i 46/09).

Proizvođač motornih vozila koji podnosi prijavu stavljanja vozila na tržište, iz stava 1 ovog člana, dužan je na zahtjev obrađivača otpadnih vozila dostaviti:

- podatke o rastavljanju motornih vozila za sve tipove motornih vozila koje stavlja na tržište i
- podatke o rastavljanju, skladištenju i testiranju sastavnih djelova motornog vozila, koja se mogu ponovo koristiti.

Podatke iz stava 2 ovog člana, proizvođač motornog vozila, dužan je obezbijediti za nove tipove motornog vozila, najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stavljanja novog tipa vozila na tržište.

Podatke iz st. 2 i 3 ovog člana, proizvođač motornog vozila dostavlja u formi priručnika ili u elektronskom obliku (CD-ROM).

Podsticanje ponovne upotrebe i prerade

Član 6

Proizvođač motornog vozila, dužan je da obezbijedi u promotivnim prospektima, koji se koriste kod prodaje i oglašavanja, podatke o: mogućnosti ponovnog korišćenja i reciklaže motornih vozila i njihovih sastavnih djelova obradi otpadnih vozila, odnosno načinu odstranjivanja tečnosti i rastavljanju motornih vozila; unaprijeđivanju i razvoju načina ponovnog korišćenja, preradi otpadnih vozila i njihovih sastavnih djelova i postignutom napretku u vezi prerade i reciklaže u cilju smanjenja količine otpada, kojeg treba odstraniti, o povećanju dijela otpada koji se reciklira ili prerađuje na drugi način.

Odjava uništenog ili otpisanog motornog vozila

Član 7

Vlasnik motornog vozila, prije odjave uništenog ili otpisanog motornog vozila u skladu sa propisima kojima se uređuje bezbjednost saobraćaja na putevima dužan je vozilo predati upravljaču prijemnog mjesta.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, vlasnik motornog vozila prije odjave uništenog ili otpisanog motornog vozila, može vozilo predati na obradu drugoj državi uz dobijanje potvrde o obradi otpadnog vozila.

Besplatna predaja otpadnog vozila

Član 8

Proizvođač otpadnih vozila otpadno vozilo predaje na prijemnom mjestu bez plaćanja naknade.

Ukoliko se otpadno vozilo predaje na prijemnom mjestu u cjelini, obrađivač otpadnih vozila može proizvođaču otpadnog vozila platiti naknadu za sastavne djelove otpadnog vozila, koji se mogu ponovno upotrijebiti.

Otpadnim vozilom koje je u cjelini predato na prijemnom mestu smatra se vozilo iz kojeg nijesu odstranjeni sastavni djelovi motornog vozila, bez kojih se motorno vozilo istog tipa ne može registrovati, osim sastavnih djelova koji se pri korišćenju motornog vozila zbog istrošenosti često mijenjaju (brisači, vjetrobransko staklo i sl.), točkova i automobilskih guma.

Na prijemnom mjestu može se predati otpadno vozilo i ako ne ispunjava uslove iz stava 3 ovog člana, a koje se može prevesti vozilom, koje je namijenjeno za prevoz vozila.

Proizvođač otpadnog vozila dužan je da obezbijedi o svom trošku predaju u postrojenje za obradu otpadno vozilo, ukoliko se to otpadno vozilo ne može predati na prijemno mjesto u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, obrađivač otpadnih vozila obezbjeđuje prevoz otpadnog vozila u postrojenje za obradu o svom trošku, ukoliko mu je vozilo odmah nakon saobraćajne nezgode ili nakon procjene štete na vozilu vlasnik motornog vozila predao kao otpadno vozilo, uključujući i sastavne djelove koji su zbog saobraćajne nezgode izvađeni iz vozila.

Potvrda o obradi otpadnog vozila

Član 9

Za predato otpadno vozilo upravljač prijemnog mjesta ili upravljač postrojenja za obradu otpadnog vozila, izdaje vlasniku motornog vozila potvrdu o obradi otpadnog vozila kojom se potvrđuje da je otpadno vozilo preuzeto i obrađeno u skladu sa zakonom.

Obrazac potvrde o obradi otpadnog vozila iz stava 1 ovog člana, utvrđuje ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine.

Sakupljanje otpadnih vozila

Član 10

Otpadna vozila predaju se na prijemnom mjestu.

Obrađivač otpadnog vozila nakon prijema otpadnog vozila na prijemnom mjestu obezbjeđuje njegovo privremeno skladištenje na način kojim se sprječava štetni uticaj na životnu sredinu, njihov transport do postrojenja za obradu otpadnih vozila i njihovu dalju obradu (recikliranje ili ponovnu upotrebu njihovih sastavnih dijelova).

Obrađivač otpadnih vozila, dužan je da na prijemnom mjestu vodi evidenciju u elektronskoj formi o predatim i primljenim otpadnim vozilima u postrojenje za obradu i izdatim potvdama o prijemu otpadnih vozila radi dalje obrade.

Prijemno mjesto

Član 11

Prijemno mjesto za preuzimanje otpadnih vozila, sastoji se od prostora za preuzimanje otpadnih vozila i prostora gdje se vrši priprema za prevoz u postrojenje za obradu.

Na ulazu u prijemno mjesto iz stava 1 ovog člana, mora se istaći na vidnom mjestu tabla koja sadrži ime i prezime rukovodioca prijemnog mjesta i radno vrijeme prijemnog mjesta.

Prijemno mjesto iz stava 1 ovog člana, mora biti ograđeno, radi sprječavanja pristupa neovlašćenih lica.

Prostor prijemnog mjesta iz stava 1 ovog člana, mora imati čvrstu podlogu koja ne propušta mineralna ulja i koja je otporna na kisjeline sa riješenim ispustom otpadnih voda putem separatora za lake tečnosti koji je povezan sa javnom kanalizacijom u skladu sa zakonom.

Tečnosti koje otiču iz otpadnih vozila, skladište se u posebnom prostoru koji je zaštićen od vremenskih uticaja. Prijemna mjesta moraju biti uređena u skladu sa propisima o protivpožarnoj zaštiti.

Na prijemnom mjestu se ne vrši obrada, demontaža i ne ispuštaju tečnosti iz otpadnih vozila, vozila se prilikom skladištenja ne smiju okretati na krov ili na stranu i odlagati jedno na drugo.

Rukovodilac prijemnog mjesta, dužan je da vodi poslovni dnevnik u kojem se evidentiraju smetnje u radu prijemnog mjesta i način njihovog otklanjanja.

Obrada otpadnih vozila

Član 12

Prethodna prerada i rastavljanje otpadnih vozila vrši se samo u postrojenju za obradu.

Prerada i odstranjivanje sastavnih djelova motornih vozila koji se dobijaju nakon rastavljanja vozila u postrojenjima za obradu, vrši se po postupcima prerade i odstranjivanja u skladu sa propisom o klasifikaciji otpada i postupcima njegove obrade.

Uređenje postrojenja za obradu

Član 13

Postrojenje za obradu sastoji se od prostora za:

- prijem i sakupljanje preuzetih otpadnih vozila,
- skladištenje neobrađenih otpadnih vozila,
- obradu otpadnih vozila (pogona),
- skladištenje parcijalno obrađenih otpadnih vozila,
- demontažu otpadnih vozila,
- skladištenje upotrebljivih automobilskih djelova, koji ne sadrže tečnosti,
- skladištenje upotrebljivih automobilskih djelova, koji sadrže tečnosti
- skladištenje čvrstog otpada za preradu ili uništavanje,
- skladištenje tečnog otpada za preradu ili uništavanje,
- eventualno presovanje.

Podloga prostora iz stava 1 ovog člana, mora biti izrađena od čvrstog materijala, tako da ne propušta mineralna ulja i da je otporna na kisjelinu.

Otpadne atmosfere vode, koje se odvođe sa nepokrivenih površina iz stava 1 ovog člana, ispuštaju se u javnu kanalizaciju ili prečišćavaju u skladu sa zakonom.

U postrojenje za obradu akumulatori se odlažu u posebne posude otporne na kisjeline.

Otpadna vozila prije obrade, radi sprječavanja izlivanja tečnosti ne smiju se okretati na stranu ili krov i najviše se tri vozila mogu slagati jedno na drugo, radi obezbjeđenja stabilnosti.

Na ulazu u postrojenje za obradu, ističe se na vidnom mjestu, tabla koja sadrži naziv postrojenja za obradu i ime i prezime rukovodioca postrojenja za obradu.

Rukovodilac postrojenja za obradu, dužan je da obezbijedi podatke iz člana 5 stav 2 ove uredbe, radi obrade otpadnih vozila.

Prethodna obrada otpadnih vozila u postrojenju za obradu

Član 14

Nakon prijema otpadnog vozila u postrojenje za obradu iz otpadnog vozila se u roku od 24 sata od prijema otpadnog vozila, mora izvaditi akumulator, pirotehnički djelovi i rezervoar za plin u tečnom stanju.

Prije obrade iz vozila se uklanjaju tečnosti:

- motorno ulje,
- filter za ulje,
- ulje u menjaču, ulje u diferencijalu,
- hidraulično ulje (npr. servomehanizam),
- gorivo (uključujući plin u tečnom stanju),
- tečnost za rashlađivanje,
- kočiona tečnost,
- ulje u amortizerima,
- sredstvo za rashlađivanje iz klima uređaja,
- tečnost za čišćenje stakala.

Tečnosti iz stava 2 ovog člana, ne uklanjaju se iz sastavnih djelova koji se mogu ponovo upotrijebiti kao rezervni djelovi (npr. motori, menjači), ako se odmah demontiraju.

Sastavni djelovi i materije, koji mogu izazvati zagađenje vodotoka, skladište se na pokrivenim čvrstim

površinama.

Odstranjene tečnosti iz vozila iz stava 2 ovog člana, skladište se u posebnim posudama, koje moraju biti zatvorene.

Izvađeno gorivo i sredstva za hlađenje iz otpadnog vozila skladište se u zatvorenom sistemu u skladu s posebnim propisima.

Rastavljanje otpadnih vozila u postrojenju za obradu

Član 15

U postrojenju za obradu iz otpadnih vozila, vrši se odvajanje djelova vozila, koji se mogu ponovo upotrijebiti. Prije obrade otpadnih vozila, radi smanjenja negativnih uticaja na životnu sredinu iz otpadnog vozila uklanjaju se:

- amortizeri, ako iz njih nije bilo ispušteno ulje,
- sastavni djelovi koji sadrže azbest,
- djelovi u kojima se nalazi živa.

Prije obrade vozila, radi dalje prerade metalnih materijala iz otpadnog vozila uklanjaju se:

- katalizator,
- tegovi za balansiranje točkova,
- aluminijske rotkapne točkova,
- prednja, zadnja stakla i stakla sa strana,
- pneumatici,
- veliki djelovi od vještačkih materija (branici, ukrasni poklopci za točkove, nosač instrument table), koje poslije drobljenja ne bi bilo moguće izdvojiti, tako da bi se obezbijedila njihova prerada,
- metalni djelovi koji sadrže bakar, aluminijum i magnezijum, ako ih poslije drobljenja nije moguće izdvojiti.

Priprema za ponovnu upotrebu, preradu i odstranjivanje

Član 16

Za sastavne djelove i materije, koje se u postrojenju za obradu dobijaju iz otpadnog vozila, mora se obezbijediti njihova ponovna upotreba ili prerada.

Kočiona tečnost, hidraulična tečnost, sredstva za hlađenje iz klima uređaja i tečnost za hlađenje daju se na preradu, ako je to tehnički moguće.

Otpad za preradu i odstranjivanje koji je izvađen iz otpadnog vozila i koji se može, preraditi mora se skladištiti u odvojenim posudama.

Otpad, koji se ne može preraditi, odstranjuje se u skladu sa zakonom.

Obradena i rastavljena otpadna vozila presuju se u postrojenju za obradu radi prevoza na dalju preradu.

Poslovni dnevnik postrojenja za obradu

Član 17

Rukovodilac postrojenja za obradu, dužan je da vodi poslovni dnevnik u koji se unose podaci o sakupljanju otpadnih vozila, uklanjanju tečnosti, demontiranju, ponovnoj upotrebi, recikliranju, energetskoj preradi i drugim postupcima prerade.

U poslovni dnevnik iz stava 1 ovog člana, unose se i podaci o: načinu održavanja separatora i sistema za prečišćavanje otpadnih voda, ukoliko postrojenje njime raspolaže, kao i podaci o smetnjama u radu postrojenja za obradu i načinu njihovog otklanjanja.

Plan upravljanja otpadnim vozilima

Član 18

Obradivač otpadnih vozila uz zahtjev za izdavanje dozvole za preradu otpadnih vozila, dužan je da dostavi iz plana upravljanja otpadnim vozilima naročito podatke o:

- načinu i obimu preuzimanja otpadnih vozila od proizvođača otpada,
- broju prijemnih mjesta,
- opremi za privremeno skladištenje otpadnih vozila u prijemnim mjestima,
- sakupljačima, odnosno prevoznicima otpadnih vozila od prijemnih mjesta do postrojenja za obradu,
- eventualno zaključenim ugovorima o: upravljanju prijemnim mjestom, transportu i rastavljanju otpadnih vozila u postrojenju za obradu.

Obradivač otpadnih vozila može u plan upravljanja otpadnim vozilima uključiti i preuzimanje, transport i

rastavljanje otpadnih teretnih, putničkih i drugih vozila koja nisu motorna vozila iz člana 2 stav 1 ove uredbe, za koje stvarne troškove obrade plaćaju proizvođači tih otpadnih vozila.

Ukoliko dođe do promjene podataka iz stava 1 ovog člana u odnosu na: obim i način obrade otpadnih vozila, broj prijemnih mjesta i opremu za privremeno skladištenje za koje je izdato odobrenje, obrađivač otpadnih vozila, dužan je da obavijesti organ uprave nadležan za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija), radi dobijanja saglasnosti u roku od šest mjeseci od nastanka promjene podataka.

Evidencija o preradi otpadnog vozila

Član 19

Obrađivač otpadnih vozila dužan je da vodi evidenciju u elektronskoj formi o ponovnoj upotrebi sastavnih dijelova motornog vozila i predaji sastavnih dijelova motornog vozila na reciklažu, energetska preradu i odstranjivanje.

Podatke iz evidencije iz stava 1 ovog člana i člana 10 stav 3 ove uredbe, obrađivač otpadnih vozila dostavlja Agenciji u roku 30 dana po isteku svakog kvartala.

Agencija na internet stranici objavljuje podatke o:

- ponovnoj upotrebi sastavnih dijelova otpadnih vozila i njihovoj predaji na reciklažu, energetska preradu i odstranjivanje,
- rastavljanju otpadnih vozila i podatke o izdatim potvrdama o obradi otpadnog vozila.

Kaznene odredbe

Član 20

Novčanom kaznom u iznosu od desetostrukog do dvjestostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori, kazniće se za prekršaj pravno lice ili preduzetnik ako postupi suprotno članu 12 stav 1 ove uredbe i ne vrši obradu otpadnih vozila u postrojenju za obradu.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, kazniće se odgovorno lice pravnog lica, novčanom kaznom od jedne četvrtine do desetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori.

Prelazna odredba

Član 21

Proizvođač motornih vozila, obračunava naknadu za upravljanje otpadom u skladu sa članom 3 Uredbe o kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom ("Službeni list CG", br. 11/09 i 46/09), a obaveza plaćanja naknade za motorna vozila koja se stavljaju na tržište u Crnoj Gori nastaje od pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji.

Obrađivač otpadnih vozila dužan je da od 1. januara 2012. godine obezbijedi da godišnja masa ponovno upotrijebljenih ili prerađenih sastavnih dijelova otpadnih vozila, nije manja od 85% mase preuzetih otpadnih vozila, a masa recikliranih sastavnih dijelova otpadnih vozila, bude na nivou od najmanje 80% mase svih preuzetih otpadnih vozila.

Stupanje na snagu

Član 22

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 03-11871
Podgorica, 24. decembra 2009. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Milo Đukanović, s.r.